
Onderwerp	Mandaat beslissen op bezwaarschrift		
Zaaknummer	516523	Teammanager	Erik Voesten
B & W datum	27 juli 2020	Afdeling/Team	Team Kwaliteit
Naam steller	Renée Goofers, Bettina van Ginkel	Portefeuillehouder	Luc Winants

Openbaarheid	Advies is openbaar		
Bevoegd orgaan	B & W		

ADVIES

1. Besluiten in te stemmen met bijgevoegd mandaat aan de afdelingsmanager tot het beslissen op een bezwaarschrift en deze in werking te laten treden na bekendmaking.
2. Besluiten in te stemmen met een evaluatie een half jaar na inwerkingtreding van het mandaatbesluit.
3. Voor de burgemeester:
In te stemmen met het onder 1. voorgestelde besluitpunt voor zover het zijn bevoegdheden betreft.

Samenvatting

In 2017 is er een onafhankelijke Commissie bezwaarschriften (hierna: Commissie) ingesteld. Gelet op het regelmatig overschrijden van de beslistermijn voor het besluiten op bezwaren, heeft deze Commissie in het Jaarverslag 2018 geadviseerd te onderzoeken of het proces voor de afhandeling van bezwaarschriften kan worden geoptimaliseerd. Bij het in kaart brengen van dit proces is de vraag ontstaan naar mandaat van het betreffende bestuursorgaan voor die besluiten op bezwaar waarover de onafhankelijke Commissie adviseert. Met een dergelijk mandaat kunnen teams slagvaardiger optreden en kan de doorlooptijd voor de behandeling van een bezwaarschrift worden verkort. Dit draagt bij aan de groei naar een klantgerichte en procesgerichte organisatie.

Beoogd resultaat

Faciliteren van de gemeentelijke bestuursorganen en de ambtelijke organisatie door een optimaal gebruik van bestuursbevoegdheden met het oog op een optimaal bezwaarproces.

Argumenten

Optimalisatie proces afhandeling bezwaarschriften

Gelet op het regelmatig overschrijden van de beslistermijn voor het besluiten op bezwaren, heeft de Commissie in het Jaarverslag 2018 geadviseerd te onderzoeken of het proces voor de afhandeling van bezwaarschriften kan worden geoptimaliseerd. Dat is gebeurd en heeft geresulteerd in een processchema dat tot stand is gekomen door gesprekken met diverse teams. Uitgangspunt voor dit proces is de wettelijke beslistermijn van twaalf weken zonder dat standaard gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid die te verlengen met zes weken.

Een onderdeel van het processchema is het nemen van de beslissing op een bezwaarschrift nadat advies is uitgebracht door de Commissie. Deze processtap neemt nu relatief veel tijd in beslag. Reden daarvoor is dat voor alle beslissingen op bezwaar een collegevoorstel moet worden opgesteld. Dat voorstel wordt eerst besproken in het portefeuillehoudersoverleg waarna het ter besluitvorming aan het college wordt voorgelegd. Om zoveel als mogelijk is binnen de wettelijke beslistermijn te kunnen blijven wordt voorgesteld om de doorlooptijd van deze processtap te verkorten door het verlenen van mandaat. Ook de doorlooptijd van andere processtappen is verkort met het oog op een optimaal proces.

Wettelijk kader

Het is wettelijk toegestaan om de bevoegdheid tot het beslissen op een bezwaarschrift te mandateren. Er geldt wel een restrictie. Volgens artikel 10:3 van de Algemene wet bestuursrecht wordt mandaat tot het beslissen op een bezwaarschrift niet verleend aan degene die het besluit waartegen het bezwaar zich richt, krachtens mandaat heeft genomen. Dat betekent dat als een teammanager een besluit in mandaat heeft genomen en tegen dat besluit bezwaar wordt gemaakt, de teammanager niet de beslissing op het bezwaarschrift mag nemen. Dat mag wel als de beslisbevoegdheid tot het nemen van een besluit door de teammanager is ondergemandateerd aan een medewerker. Om fouten te voorkomen is een uniforme regeling voor de mandatering van de beslissing op een bezwaarschrift nodig door deze bevoegdheid neer te leggen bij de afdelingsmanager.

Mandaat betekent dat een bevoegdheid wordt uitgeoefend onder verantwoordelijkheid van het betreffende bestuursorgaan (i.c. het college en de burgemeester) dat de bevoegdheid geeft. Het besluit op het bezwaar wordt in mandaat genomen namens het betreffende bestuursorgaan (de ondertekening is geregeld in het Algemeen mandaten-, volmachten- en procesvertegenwoordigingsbesluit 2020). De bevoegdheid blijft een bevoegdheid van het college dan wel de burgemeester. Het Algemeen mandaten-, volmachten- en procesvertegenwoordigingsbesluit 2020 regelt wanneer geen gebruik mag worden gemaakt van de gemandateerde bevoegdheid. Zo geldt het mandaat niet in het geval dat sprake is van een bestuurlijk gevoelig besluit. In bijgevoegd mandaatbesluit zijn aanvullende voorwaarden opgenomen.

Artikel 2, tweede lid, van de Verordening commissie bezwaarschriften 2017 regelt dat de Commissie niet bevoegd is ten aanzien van bezwaarschriften die zijn ingediend tegen besluiten op grond van een

wettelijk voorschrift inzake belastingen of de Wet waardering onroerende zaken, alsmede ten aanzien van bezwaarschriften ingediend tegen besluiten op grond van de Participatiewet, Ioaw, Ioaz en het Bbz 2004 (zogenaamde Werkpleinbezwaren).

Checks and balances

Het eerste half jaar na inwerkingtreding van het mandaatbesluit bespreekt de afdelingsmanager een beslissing op bezwaar met de betreffende portefeuillehouder. Na deze periode zal een evaluatie worden voorgelegd aan het college en zal over een nieuwe werkwijze worden besloten waarbij het "vier-ogen-principe" uitgangspunt blijft. Ambtelijk zou de rol van tweede lezer vervuld kunnen worden door de algemeen jurist met het oog op juridische kwaliteitszorg.

Argumenten voor mandaat beslissing op bezwaarschrift aan de afdelingsmanager:

1. Kortere beslistermijn

Door de beslissingsbevoegdheid lager in de organisatie te leggen kan de doorlooptijd voor de behandeling van een bezwaarschrift worden verkort omdat niet ten minste twee weken nodig zijn voor het bestuurlijke proces. Het mandaat bevordert slagvaardig optreden wat bijdraagt aan de groei naar een klantgerichte en procesgerichte organisatie. Bezwaarde ontvangt sneller een beslissing op zijn bezwaarschrift.

2. Geen meerwaarde besluitvorming door bestuursorgaan

De vraag is of besluitvorming door het college in alle gevallen meerwaarde heeft. Ter illustratie geldt het volgende, veelvoorkomende, scenario:

Er wordt geen minnelijke oplossing bereikt met bezwaarde en de vakafdeling ziet geen reden om zelf het besluit te herroepen. Bij de commissie bewaarschriften neemt de gemachtigde van het college vervolgens het standpunt in dat het besluit in stand dient te blijven. De commissie adviseert ook (al dan niet na het herstel van een gebrek, zoals het verbeteren van de motivering) om het besluit in stand te laten. Het college dient vervolgens op basis van dat advies een beslissing op het bezwaarschrift te nemen.

In dit scenario is er in feite geen ruimte meer om te besluiten in afwijking van het advies van de Commissie, omdat het standpunt, dat namens het college is ingenomen tijdens het bezwaarproces, door de Commissie wordt gedeeld. Het zou zeer opmerkelijk zijn als het advies van de Commissie in de beslissing op bezwaar niet zou worden gevolgd. In deze gevallen rijst daarom de vraag wat de meerwaarde is van een afdoening van het bezwaarschrift via het college.

In grote lijnen zijn er twee situaties die gevoelig zouden kunnen liggen. Dit zijn de besluiten op bewaar in politiek gevoelige dossiers en de besluiten op bezwaar waarin wordt afgeweken van het advies van de Commissie. Voor deze situaties is een afdoening in mandaat onwenselijk. Voor de overige zaken lijkt een afdoening in mandaat, gelet op de efficiency, voor de hand te liggen. Mocht de meerwaarde voor het college dan wel de burgemeester gelegen zijn in het op de hoogte blijven van de besluiten op bezwaar, dan kunnen deze ter informatie worden toegestuurd. Overigens is in het Algemeen mandaten-, volmachten- en procesvertegenwoordigingsbesluit 2020 al geborgd dat geen gebruik mag worden gemaakt van een mandaat in politiek gevoelige zaken.

Gelet op bovenstaande wordt voorgesteld om het nemen van de besluiten op bezwaar te mandateren aan de afdelingsmanager, met uitzondering van de voornoemde twee situaties.

3. Borging bij politiek gevoelige dossiers

Het lager neerleggen van de betreffende bevoegdheid in de organisatie vraagt een zekere bestuurlijke sensitiviteit van de gemandateerde. Gezien het voorstel om de bevoegdheid te mandateren aan de afdelingsmanager is hiermee rekening gehouden. Het verlenen van ondermandaat wordt niet toegestaan.

4. *Handelswijze andere gemeenten*

Versillende gemeenten, zoals bijvoorbeeld Papendrecht, Oss en Nijmegen hebben de beslissing op een bezwaarschrift gemandateerd. Ook de gemeente Horst aan de Maas heeft die bevoegdheid gemandateerd aan de clustermanager.

Risico's

N.v.t.

Kanttekeningen

N.v.t.

Communicatie

Bekendmaking via www.overheid.nl is (juridisch) vereist voor inwerkingtreding van dit besluit.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Personele/organisatorische gevolgen

N.v.t.

Juridische gevolgen

Het mandaatbesluit treedt in werking na bekendmaking in het elektronisch gemeentebld van Venray op www.overheid.nl.

Rechtmatigheid

Onbevoegd handelen of het overschrijden van een bevoegdheid moet als onrechtmatig worden gekwalificeerd. Dit wordt voorkomen door een actueel register van mandaten.

Fatale termijnen

N.v.t.

Vervolgtraject besluitvorming

Een half jaar na inwerkingtreding van het mandaatbesluit zal het college op basis van een evaluatie besluiten over de werkwijze voor het "vier-ogen-principe".

Evaluatie

Een half jaar na inwerkingtreding van het mandaatbesluit zal de werkwijze worden geëvalueerd. Deze evaluatie wordt voorgelegd aan het college.

Bijlagen

1. Mandaatbesluit beslissing op bezwaarschrift

Naslagwerk

-

Mandaatbesluit beslissing op bezwaarschrift gemeente Venray

Het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de gemeente Venray,
ieder voor zover het zijn eigen bevoegdheid betreft,

overwegende dat:

- het gewenst is het proces voor de behandeling van bezwaarschriften efficiënter, kwalitatief beter en sneller te laten verlopen;
- dit zal leiden tot verkorting van de doorlooptijd van het proces, waardoor de bezwaarmaker eerder de beslissing op bezwaar ontvangt;
- onderdeel van dit verbeterde proces een mandatering aan de afdelingsmanager vereist;

gelet op:

- het bepaalde in afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- het bepaalde in artikel 3, derde lid, van het Algemeen mandaten-, volmachten- en procesvertegenwoordigingsbesluit 2020;

besluit:

1. de bevoegdheid tot het beslissen op bezwaarschriften gericht tegen besluiten van het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester, anders dan vermeld in artikel 2, tweede lid, van de Verordening commissie bezwaarschriften 2017, te mandateren aan de afdelingsmanager, tenzij het betreft:
 - a. bezwaarschriften tegen primaire besluiten die door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester zelf zijn genomen;
 - b. bezwaarschriften tegen primaire besluiten die door de afdelingsmanager zelf in mandaat zijn genomen;
 - c. bezwaarschriften waarbij wordt afgeweken van het advies van de Commissie bezwaarschriften van de gemeente Venray;
2. het niet is toegestaan deze bevoegdheid te ondermandateren;
3. dit besluit aan te halen als "Mandaatbesluit beslissing op bezwaarschrift gemeente Venray";
4. dit besluit in werking te laten treden op de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 27 juli 2020.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Venray,

De secretaris,

De burgemeester,

D. van der Giessen

L.M.C. Winants

De burgemeester,

L.M.C. Winants